

Planter

Nye veje til at bekæmpe græsukrudt

Første hele vækstsæson er nu gennemført med markdemonstrationer hos 9 landmænd, der sætter fokus på at vise nye veje til at få ukrudtsudfordrede arealer tilbage til mindre græsukrudt ved brug af alle IPM-redskaber.

Læs om deltagerne i artikler fra MARK.

Viden om Opdateret 15. december 2023

Udfordringer med græsukrudt er for mange landmænd meget store og mange har ofte samtidig udbredt resistens, så græsukrudtsmidler ikke længere har ret stor effekt. Ofte er udfordringerne så voldsomme, at udbyttetabene er meget store, og det er svært at se en løsning på problemerne. Der afprøves mange strategier, men for at få succes med at ændre sin markdrift til at kunne håndtere meget græsukrudt, skal alle aspekter i IPM (integreret plantebeskyttelse) i anvendelse.

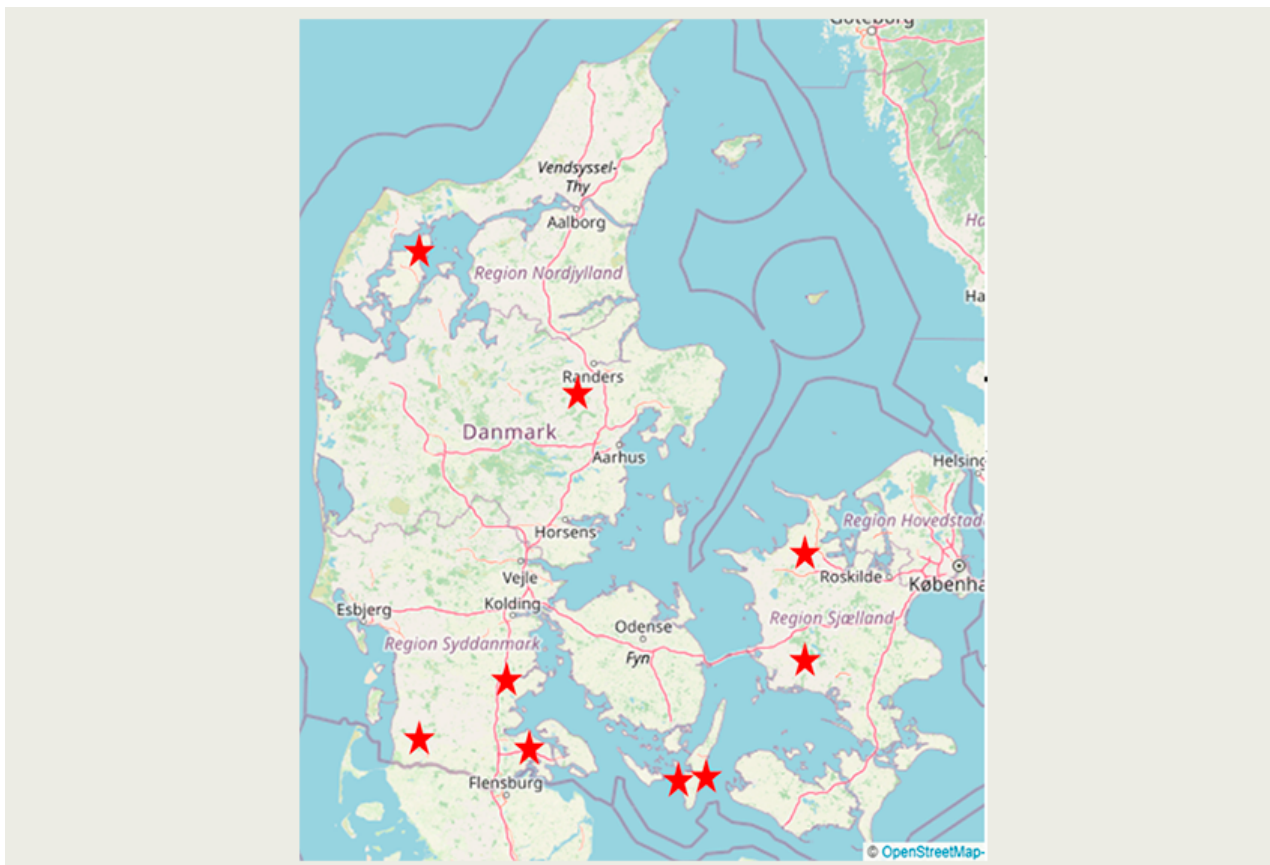
For mange landmænd og rådgivere kan det være svært at se de løsninger, som IPM-værktøjskassen kan bidrage med, når der både skal tages hensyn til praksis på ejendommen, sædskifteændringer, økonomi og meget mere.

Der er i efteråret 2022 startet et 3-årigt forløb op, der involverer SEGES Innovation, 9 landmænd og deres lokale rådgivningscentre. Formålet er i praksis at vise nye veje til at løse de massive ukrudtsproblemer, som de udvalgte landmænd står med. Målet med forløbet er at give alle landbrugere inspiration til, hvordan de kan tage IPM-værktøjskassen i brug gennem storskala-demonstrationer på arealer med græsukrudt.

Der deltager 6 landmænd med italiensk rajgræs og 3 landmænd med agerrævehale som problemukrudt. På billede 1 er vist en oversigt over fordelingen af landmænd i Danmark. Der er fokuseret på de områder, hvor problemerne med græsukrudt er mest massive. Problemet årsag er ofte anstrengte vintersædssædskifter på baggrund af lerholdig jord, hvor vintersæd bedst har kunnet etableres og give højest udbytte.

Flere af de deltagende landmænd har udbredt resistens og meget store forekomster af ukrudt, mens andre har mindre forekomst, men er på vej ud "over afgrunden" med deres græsukrudtsproblem.

Oversigt over de medvirkende landmænd.

De deltagende rådgivningscentre er Fjordland, VKST, Patriotisk Selskab, Spiras og Velas.

Sådan anvendes IPM-værktøjskassen i praksis

Hver landmand er udvalgt ud fra problemet og dets forhistorie. Hos hver landmand bliver der afprøvet forskellige strategier mod græsukrudt. Inden for de udvalgte marker afprøves tre forskellige strategier med anvendelse af forskellige dyrkningsmæssige tiltag, IPM-værktøjer og frøpuljemanagement. De tre forskellige strategier fastlægges af henholdsvis landmanden selv, den tilknyttede planteavlskonsulent og af SEGES Innovation. Dermed bliver forsøgsafprøvningen i storskala på et samlet areal op til 5 ha.

"Forsøgsparcellerne" er dermed ret store med arbejdsbredder fra 24 meter og opad afhængig af forholdene i marken, således der kan anvendes forskellige maskinstrategier, forskelligt afgrødevalg og afprøvning af forskellige strategier og former for ukrudtsbekæmpelse. Der er blevet målt udbytte i parcellerne med landmandens mejetærsker eller brovægt, og der foretages løbende optællinger af ukrudt samt droneoptagelser.

Der er lagt stor vægt på at inddrage dyrkningshistorien og for hver valgt løsning at begrunde sine valg i forhold til IPM og viden om græsukrudts biologi – og samtidig have for øje, at der i 2024 gerne skal kunne ses de første resultater af indsatsen. Det er en udfordring med korte projektperioder til et forsøgssetup som dette, og derfor skal tiltagene være velbegrundede. Hovedformålet er formidling og inspiration til andre landmænd om de tiltag, der kan anvendes i marker med meget græsukrudt.

Sådan afprøves ny tilgang hos landmand med italiensk rajgræs eller agerrævehale

De 9 landmænd har sammen med deres konsulent og SEGES i sæson 2022-2023 afprøvet mange spændende strategier. Først og fremmest har demonstrationerne vist, at kombinationen af mange forskellige IPM-tiltag medvirker til succes – og de kan ikke stå alene. Det er også gennemgående, at den kemiske ukrudtsbekæmpelse er sidste del i strategierne.

I sæsonen er set, at konkurrenceevne fra afgrøder er afgørende, at minimal jordbearbejdnings medvirker til meget lille fremspiring af ukrudt, at falsk såbed giver udtynding af frøpuljen og udsat såtidspunkt er vigtig i vintersæd. Dertil kommer at vårafgrøder sikrer meget lille opformering af ukrudt.

Herunder kan du læse mere om det 9 landbrugere. I månedsmagasinet MARK er der hver måned beskrevet om landmandens problem, de tre løsninger og en sammenfattende konklusion. Artiklerne er vist med tilladelse fra Landbrugsmedierne.

Cases om italiensk rajgræs og agerrævehaler

Fold alle ud

Peer og Thomas Drehn, Føllenslev, problem: Ital. rajgræs

Læs artiklen: [Rajgræs blev et problem efter flere år med pløjefri dyrkning og meget vintersæd](#)

Thomas Ballegaard, Nykøbing Mors, problem: Ital. rajgræs

Læs artiklen: [Svær lerjord og meget vintersæd har givet resistent rajgræs](#)

Hjortholm Gods, Humble på Langeland, problem: Agerrævehale

Læs artiklen: [Agerrævehale-problemer skal isoleres på enkeltmarker](#)

Peter Storck, Tønder, Problem: Agerrævehale

Læs artiklen: [Ekstreme mængder agerrævehale truer marskjorden](#)

Lars Andersen, Fuglebjerg, problem: Ital. rajgræs

Læs artiklen: [Ny-tilkøbt jord havde italiensk rajgræs overraskelse med i prisen](#)

Erik Pilegaard Pedersen, Humble på Langeland, problem: Agerrævehale

Læs artiklen: [Det ligner en græsplæne, der spirer frem – men det er agerrævehale](#)

Mogens Jensen, Randers, problem: Ital. rajgræs

Læs artiklen: [Vintersæd er vigtig for at få et højt stabilt udbytte, men rajgræs truer](#)

Karsten Boyshau Madsen, Haderslev, problem: Ital. Rajgræs

Læs artiklen: [Når rajgræsset tager magten, bliver man virkelig skræmt](#)

Peter Beck, Ullerup, problem: Ital. Rajgræs

Læs artiklen: [Italiensk rajgræs vand kapløbet mod vintersæden](#)

Billede 2: Udfordringer med ital. rajgræs er store hos mange af de deltagende landmænd.

Billede 3: Demonstrationen foregår i storparceller, hvor der i midten er sået sent hvede efter falsk såbed. Til højre og venstre for parcellen ses efterafgrøder, der til højre skal tilsås med hestebønner mens der til venstre skal sås vårbyg.

Billede 4: Der er massiv forekomst af agerrævehale hos én af deltagerne. Landmanden har valgt at så vinterhvede sent i oktober efter pløjning og rotorharvesåning. Trods sen såning er der stor fremspiring af agerrævehale i parcellen.

Billede 5: I et forsøg på at udnytte frøpuljemanagement og IPM-værktøjerne er der i et areal med massiv bestand af agerrævehale afprøvet falsk såbed og efterfølgende sen såning af vinterhvede uden jordbearbejdning. Resultatet ser meget lovende ud, hvis der sammenlignes med billede 4. [kst i felt]

Emneord

Græsukrudt og tokimbladet ukrudt

Integreret plantebeskyttelse - IPM

Pesticidresistens, hos skadegørere/ukrudt

+1

Planter

Tema: Integreret plantebeskyttelse - IPM

Dyrkning efter IPM-principper skal bidrage til at gøre landbrugsproduktionen mindre afhængig af pesticider. Du får via denne side adgang til konkret viden og inspiration til at dyrke dine afgrøder, så indsatsen med kemiske plantebeskyttelsesmidler bliver ...

Publiceret: 19. december 2022

Opdateret: 15. december 2023

Vil du vide mere?

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES Innovation P/S

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

php@seges.dk

+45 2010 2297

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk